

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๒๒)

เรื่อง กำหนดน้ำแข็งเป็นอาหารควบคุมเฉพาะ และกำหนดคุณภาพ
หรือมาตรฐาน หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการผลิต
เพื่อจำหน่าย หรือจำหน่าย กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานของภาชนะบรรจุ
การใช้ภาชนะบรรจุ การเก็บรักษา และฉลาก

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ (๑)(๒)(๔)(๕)
(๖) (๗) และ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงสาธารณสุขออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้น้ำแข็งเป็นอาหารควบคุมเฉพาะ

ข้อ ๒ การผลิตน้ำแข็งเพื่อจำหน่ายที่วัตถุประสงค์ ให้ใช้รับประทาน
ต้องใช้น้ำสะอาดที่มีมาตรฐานตามที่กำหนดไว้ท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ น้ำแข็งตามข้อ ๒ ต้องมีคุณภาพและมาตรฐานตามมาตรฐานของ
น้ำสะอาด และไม่มีสิ่งปนเปื้อนอยู่ในน้ำแข็งนั้น

ข้อ ๔ กรรมวิธีการผลิตน้ำแข็งตามข้อ ๒ ต้องใช้ระบบปิดที่สามารถ
ป้องกันมิให้สิ่งปนเปื้อนจากภายนอกเข้าไปปนเปื้อนกับน้ำสะอาดที่ใช้ในระหว่าง
ทำการผลิต

ข้อ ๕ ท่อส่งน้ำ ของน้ำแข็ง และเครื่องใช้ในการผลิต จะต้องทำด้วย
วัสดุที่ไม่เป็นพิษ ทนทานและมีลักษณะที่ง่ายต่อการทำความสะอาด

การถอดนาแข็งออกจากชองนำแข็งนั้น ต้องใช้นาทมมาตรฐานเช่นเดียวกับนาที่ใช้ผลิตนาแข็ง

ข้อ ๖ พันธุ์ของท้อ ชองนำแข็ง และเครื่องใช้ในการผลิตที่สัมผัสกับนาสะอาดหรือนำแข็งต้องสะอาด ไม่ดุดข่ม และไม่มีส่วนสิ่งใดปนเปื้อนอยู่ในระหว่างที่ทำการผลิต

ข้อ ๗ การผลิตนาแข็งเพื่อจำหน่ายที่มัตถุประสงค์ให้ใช้ประโยชน์อื่นนอกจากให้ใช้รับประทาน จะใช้น้ำสะอาดตามมาตรฐานของน้ำสะอาด หรือน้ำสะอาดตามมาตรฐานอื่นที่กระทรวงสาธารณสุขเห็นชอบด้วยก็ได้

การผลิตนาแข็งตามวรรคหนึ่ง จะทำตามกรรมวิธีการผลิตนาแข็งที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ หรือทำตามกรรมวิธีการผลิตอื่นก็ได้ แต่ท่อและเครื่องใช้ในการผลิตต้องเป็นไปตามข้อ ๕ และข้อ ๖

ข้อ ๘ นาที่ใช้ในการทำความสะอาดท้อส่งน้ำ ชองนำแข็ง เครื่องใช้ในการผลิต และภาชนะบรรจุ ต้องใช้นาทมมาตรฐานเช่นเดียวกับนาที่ใช้ผลิตนาแข็ง

ข้อ ๙ ภาชนะบรรจุที่ใช้เก็บรักษานาแข็งตามข้อ ๗ เพื่อจำหน่ายหรือจำหน่าย ต้อง

(๑) สะอาด

(๒) ทำด้วยวัสดุที่ไม่เป็นพิษ ไม่ดุดข่ม และเป็นวัสดุพื้นผิวเรียบ

รักษาความสะอาดได้ง่าย

(๓) มีรูปลักษณะที่ง่ายต่อการทำความสะอาด และมีลักษณะปกปิดทึบป้องกันมิให้สิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือส่วนหนึ่งส่วนใดจากภายนอกปนเปื้อนมาแข็งได้

(๔) ไม่เคยใช้บรรจุผลิตภัณฑ์อื่นนอกจากน้ำแข็ง ทงสำหรับ
ภาชนะบรรจุที่มีลักษณะประเภทถุงกระดาษ ถุงพลาสติก หรือประเภทอื่นใน
ลักษณะเดียวกัน

ในกรณีที่ใช้น้ำยานพาหนะในลักษณะเป็นภาชนะบรรจุด้วย ฟันผิวทรงรับ
หรือที่สัมผัสกับน้ำแข็งจะต้องทำด้วยวัสดุที่ไม่เป็นพิษ ไม่ดูดซึม เป็นวัสดุพื้น
ผิวเรียบ รักษาความสะอาดได้ง่าย และต้องมีลักษณะปิด

ข้อ ๑๐ น้ำแข็งตามข้อ ๓ และข้อ ๖ ที่ผลิตเพื่อจำหน่ายและทำจำหน่าย
ต้องมีฉลากเป็นภาษาไทยอ่านได้ชัดเจนด้วยตัวอักษรขนาดไม่เล็กกว่า ๕ มิลลิเมตร
แสดงไว้ที่ภาชนะบรรจุ และอย่างน้อยต้องมีข้อความดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อที่ตั้งของโรงงานผลิตน้ำแข็ง

(๒) “น้ำแข็งใช้รับประทานได้” ด้วยตัวอักษรสีน้ำเงิน หรือ
“น้ำแข็งใช้รับประทานไม่ได้” ด้วยตัวอักษรสีแดง แล้วแต่กรณี

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ภาชนะบรรจุที่มีลักษณะประเภทถ้วย
ถ้วยแก้ว ถุง หรือประเภทอื่นในลักษณะเดียวกันที่ใช้ใส่น้ำแข็งเพื่อจำหน่ายโดยตรง
แก่ผู้รับประทาน ที่มีปริมาณไม่เกิน ๔๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๒๒

บุญสม มาร์ติน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

มาตรฐานของน้ำสะอาด

คุณสมบัติทางฟิสิกส์

สี (Colour) ในข้อกำหนดของฮาเซนยูนิต (in terms of Hazen Units)	ต้องไม่เกิน 20
กลิ่น (Odor)	ต้องไม่มีกลิ่น แต่ไม่รวมถึงกลิ่นคลอรีน
ความขุ่น (Turbidity) ในข้อกำหนดของ ซิลิกา สเกล (in terms of Silica Scale)	ต้องไม่เกิน 5.0
ค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH Value)	ต้องอยู่ระหว่าง 6.5—8.5

คุณสมบัติทางเคมี

ปริมาณสารทั้งหมด (Total Solids)	ต้องไม่เกิน 1000.0 มิลลิกรัมต่อ 1 กิโลกรัม
ความกระด้างทั้งหมด (Total hardness) คำนวณเป็น คัลเซียมคาร์บอเนต (expressed as calcium carbonate)	ต้องไม่เกิน 300.0 มิลลิกรัมต่อ 1 กิโลกรัม
คลอไรด์ (Chloride) คำนวณเป็นคลอรีน (expressed as chlorine)	ต้องไม่เกิน 250.0 มิลลิกรัมต่อ 1 กิโลกรัม
ฟลูออไรด์ (Fluoride) คำนวณเป็นฟลูออรีน (expressed as fluorine)	ต้องไม่เกิน 1.5 มิลลิกรัมต่อ 1 กิโลกรัม
อัลบูมินอย แอมโมเนีย (Albuminoid ammonia) คำนวณเป็น แอมโมเนีย (expressed as ammonia)	ต้องไม่เกิน 0.1 มิลลิกรัมต่อ 1 กิโลกรัม
ฟรี แอมโมเนีย (Free ammonia) คำนวณเป็นแอมโมเนีย (expressed as ammonia)	ต้องไม่เกิน 0.1 มิลลิกรัมต่อ 1 กิโลกรัม
ไนเตรท (Nitrates) คำนวณเป็นไนโตรเจน (expressed as nitrogen)	ต้องไม่เกิน 4.0 มิลลิกรัมต่อ 1 กิโลกรัม
ไนไตรท์ (Nitrite) คำนวณเป็นไนโตรเจน (expressed as nitrogen)	ต้องไม่เกิน 0.1 มิลลิกรัมต่อ 1 กิโลกรัม
เหล็ก (Iron)	ต้องไม่เกิน 0.5 มิลลิกรัมต่อ 1 กิโลกรัม
ตะกั่ว (Lead)	ต้องไม่เกิน 0.1 มิลลิกรัมต่อ 1 กิโลกรัม
สารหนู (Arsenic)	ต้องไม่เกิน 0.05 มิลลิกรัมต่อ 1 กิโลกรัม

คุณสมบัติทางแบคทีเรีย

1. Standard plate count ที่ 35—37 องศาเซลเซียส 24 ชั่วโมง	ต้องไม่เกิน 500 โคโลนี
2. Most Probable Number of Coliform Organism ต่อ 100 มิลลิลิตร (M.P.N.)	ต้องน้อยกว่า 2.2
3. E. coli type 1 (Escherichia coli)	ต้องไม่มี